

**Verkiezingsprogramma D66
afdeling Hollands Kroon**

Gemeenteraadsverkiezingen 2022

Laat iedereen vrij, maar niemand vallen

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE	2
INLEIDING	3
THEMA: PERSOONLIJKE ONTWIKKELING	4
THEMA: HUISVESTING.....	5
THEMA: FINANCIËN.....	6
THEMA: ENERGIE	7
THEMA: ECOLOGIE	8
THEMA: BESTUUR	9
THEMA: KUNST EN CULTUUR.....	11
THEMA: BEDRIJVIGHEID	12
THEMA: VITALITEIT	13

INLEIDING

In 2021 boekte D66 bij de landelijke verkiezingen een groot succes. Veel stemmers herkenden zich in de standpunten en de slogan 'Laat iedereen vrij, maar niemand vallen'. De thema's uit het landelijke verkiezingsprogramma vormden het vertrekpunt voor ons lokale verkiezingsprogramma.

Onze ambitie voor gelijke kansen voor iedereen en investeren in een vrije en duurzame wereld vraagt voortdurende aandacht. Wij zien het als onze taak in Hollands Kroon steeds de verbinding te zoeken met inwoners, belangenverenigingen en andere politieke partijen om onze doelen te kunnen realiseren.

In verschillende thema's in ons programma herkent u onze belangrijkste pijlers:

- **Duurzaamheid:** we leven op een prachtige aarde die we ook graag prachtig houden. Om onze planeet zonder schuld door te geven aan volgende generaties moeten we ervoor zorgen dat we uitputting zoveel mogelijk tegengaan.
- **Gelijke kansen:** iedereen moet zich op basis van haar of zijn kwaliteiten kunnen ontwikkelen en een bijdrage kunnen leveren aan de samenleving. Dit vergt de inzet van zowel het individu om kansen te grijpen, als van de politiek om ieder mens die kansen te geven.
- **Wonen:** mensen kunnen zich alleen ontwikkelen als aan bepaalde basisvoorwaarden is voldaan. Een goede plek om te wonen is daarvan een onderdeel dat nu onder druk staat, vooral voor minder kapitaalkrachtige inwoners. We gaan ons inzetten om die situatie te veranderen.

Bij het werk in de gemeenteraad spelen de waarden Transparantie, Participatie, Betrouwbaarheid, Realisme, Draagvlak en Vernieuwing een constante rol. Bij alles wat we doen, spelen deze waarden een rol.

We hebben geprobeerd de opbouw van het verkiezingsprogramma kort te houden. Elk hoofdstuk bestaat uit een beschrijving van ons toekomstbeeld en komt vervolgens met een aantal concrete punten waaraan we zullen gaan werken om dat beeld om te zetten in werkelijkheid. Zoals alles, zullen ook onze inzichten zich ontwikkelen. Wij blijven daarover graag met alle inwoners en zeker ook de leden van D66 in gesprek. Goede ideeën en opbouwende kritiek zijn daarbij altijd welkom!

Dit programma is geschreven in een tijd waarin de coronapandemie nog altijd een stempel drukt op vrijwel alles wat we doen. De gevolgen op de economie, financiën, zorg en op vele andere gebieden zijn nog niet volledig in te schatten. Toch kijken we met dit programma ook voorbij de pandemie en richten we ons op ontwikkelingen die we na deze moeilijke periode willen bewerkstelligen.

THEMA: PERSOONLIJKE ONTWIKKELING

Je een leven lang kunnen ontwikkelen vormt de basis voor een vrije, gelukkige samenleving, waarin iedereen tot zijn recht kan komen. Een goede opleiding geeft je de vrijheid om je dromen na te jagen en je talenten ten volle te benutten, de vrijheid om je eigen plek te vinden in de maatschappij. Maar ook de vrijheid om de toekomst aan te kunnen, met alles wat op je afkomt in een wereld die steeds sneller verandert. Goed onderwijs en onderzoek zijn de sleutels voor een sterke, duurzame en wendbare economie, die vandaag en morgen welvaart levert. Ontwikkeling beperkt zich niet tot de tijd dat je op school zit. We vinden dat onze inwoners hun hele leven de gelegenheid moeten hebben om zich te blijven ontwikkelen op lichamelijk en geestelijk vlak.

We zijn als gemeente verantwoordelijk voor de schoolgebouwen in onze gemeente, niet voor het onderwijs zelf. Daarom vindt D66 dat de gemeente moet zorgen voor gebouwen die maximaal bijdragen aan de motivatie en de beste plek bieden om te leren. Denk hierbij ook aan goede ventilatie en een gezond binnenklimaat. Naast het standaard-lespakket vinden wij dat de gemeente invloed kan uitoefenen op het aanbod van buitenschoolse activiteiten, cultuur, cursussen en sportmogelijkheden. Om ervoor te zorgen dat onze inwoners, ongeacht hun leeftijd, zich blijvend kunnen ontwikkelen.

Daarom heeft D66 de volgende actiepunten:

- De manier waarop in Wieringerwerf gewerkt wordt aan een combinatie van sport, onderwijs en cultuur is een voorbeeld voor de hele gemeente. Wanneer in de komende jaren voorzieningen voor onderwijs, cultuur en sport moeten worden getroffen, willen we dat er tussen die onderdelen zo veel mogelijk verbindingen worden gelegd.
- Wij willen scholen stimuleren om een rijk naschools programma aan te bieden. Hierbij kan gedacht worden aan sport, ICT-activiteiten, theater, etc.
- Wij willen dat de gemeente het gebruik van gezonde voeding op scholen stimuleert. Door bijvoorbeeld fruit aan te bieden. Dit draagt bij aan een gezonde levensstijl die er voor zorgt dat kinderen zich beter ontwikkelen.
- In de periode 2022-2026 willen we het voor mensen met een bijstandsuitkering mogelijk maken te ondernemen met behoud van een deel van de uitkering. Hierbij lijkt het instrument van een sociale coöperatie een mooi middel.
- Wij vinden dat de gemeente een belangrijke verantwoordelijkheid heeft bij de integratie van nieuwe Nederlanders in onze gemeente. We willen dat deze kwetsbare groep goed wordt begeleid tot zij een volwaardige positie in onze samenleving kunnen innemen.
- Wij willen dat de gemeente de jongeren die zonder startkwalificatie van school komen goed in beeld houdt. Deze jongeren moeten actief worden ondersteund, om hen een kansrijke start in het leven te geven.
- Om ervoor te zorgen dat er voor alle inwoners zoveel mogelijk dezelfde kansen zijn om zich op sportief gebied te ontwikkelen, wil D66 dat Hollands Kroon een integraal sportbeleid opstelt. Hiermee kunnen toekomstige ontwikkelingen op sportgebied goed gestuurd worden.

THEMA: HUISVESTING

Hollands Kroon kent een gestage groei wat inwoneraantal betreft. Deze groei vinden wij heel gezond. Het bevordert de leefbaarheid en we willen ons dus inzetten om te blijven groeien. Zoals in heel Nederland heeft ook Hollands Kroon een gebrek aan woningen. Te veel mensen kunnen geen huis kopen door de hoge prijzen. Te veel mensen kunnen geen huis huren door de enorme tekorten aan huurwoningen. In het landelijke verkiezingsprogramma van D66 is daarom als doel opgenomen om voor 2030 één miljoen woningen te bouwen in Nederland. Vertaald naar Hollands Kroon moeten er in Hollands Kroon flink meer woningen worden gebouwd dan er nu op het programma staan.

Naast het feit dat we meer woningen nodig hebben, zijn er ook andere woonwensen. Wanneer je als jongere uit huis wilt of als oudere kleiner wilt wonen, moet je lang zoeken. Ook de groep alleenstaanden groeit en er zijn andere samenlevingsvormen die nieuwe woningbehoeften vragen. Bij de uitdaging van het bouwen van grote aantallen woningen, moet dus juist voor deze groepen goed gekeken worden naar het soort woningen dat gebouwd gaat worden.

Een bijzondere groep in onze samenleving vormt wat D66 betreft de nieuwe Nederlanders. Mensen die naar Nederland komen en hier blijven, moeten zo snel mogelijk echt deel uit kunnen gaan maken van onze samenleving. Dit vraagt inspanning van zowel de nieuwkomer als van de Nederlandse samenleving. De overheid dient hier een proactieve, stimulerende en faciliterende rol in te vervullen. De woonsituatie speelt hierbij een belangrijke rol.

D66 zal zich inzetten voor bovenstaande. Onderstaande actiepunten vormen hierbij de meer concrete uitwerking.

- Wij willen dat bij nieuwbouwprojecten door de gemeente meer invloed wordt uitgeoefend op het type te bouwen woning. Daarbij hebben wij de voorkeur voor kleiner, betaalbaar en flexibel. Dit sluit beter aan op de behoefte van bijvoorbeeld ouderen, jongeren, alleenstaanden etc.
- Actief grondbeleid: Dit betekent dat de gemeente een groter financieel risico neemt in de voorbereiding van te bouwen woningen. Hiermee maken we het gemakkelijker voor ontwikkelaars en zorgen we ervoor dat nieuwbouw een nieuwe impuls krijgt. Daardoor krijgt de gemeente ook meer invloed op de typen woningen die worden gebouwd.
- Er moet een actiever gemeentelijk beleid komen bij het toewijzen van bouwlocaties. De voorkeur heeft bouwen in de kernen van Hollands Kroon, maar D66 is niet per definitie tegen zogenaamde buiten stedelijke locaties (buiten de bebouwde kom).
- Nieuwkomers in Nederland integreren het beste als zij volwaardig mee kunnen doen. Het kunnen beschikken over een goede woonplek speelt hierbij een belangrijke rol. Wij streven ernaar dat deze groep urgentie krijgt op een woning om zo de integratie te bevorderen.
- Het splitsen van grote woningen mogelijk maken kan ook een bijdrage leveren aan het vergroten van het benodigde woningaanbod.
- Garantstelling voor starters. Om het voor starters eenvoudiger te maken een woning te kopen, willen we dat Hollands Kroon, via het Stimuleringsfonds Nederlandse Gemeenten, een garantstelling kan aanbieden. Gecombineerd met het stimuleren van de bouw van meer betaalbare woningen zorgt dit ervoor dat meer jonge mensen in onze gemeente blijven wonen en dat Hollands Kroon aantrekkelijk wordt voor starters van buiten de gemeente.

THEMA: FINANCIËN

Terwijl we dit programma schrijven, zijn de financiële gevolgen van de Covid-crisis nog beperkt in te schatten. Feit is dat het rijk de staatsschuld fors heeft laten oplopen om de compensatiemaatregelen te bekostigen en dat kan van invloed zijn op de begroting van gemeenten in de komende periode. We moeten daarom heel bewust met gemeenschapsgeld omgaan, maar tegelijkertijd wil D66 het economisch herstel niet belemmeren door bezuinigingen of lastenverhoging op korte termijn.

Gelukkig is Hollands Kroon financieel gezond, maar dat is vooral te danken aan incidentele meevallers in het verleden en daarop kun je niet blijven rekenen. D66 vindt dat op de middellange termijn de vaste inkomsten en uitgaven in balans moeten zijn, wat betekent dat reserves in de eerste plaats worden aangewend voor incidentele situaties.

D66 staat voor structureel investeren in onderwijs, arbeidsmarkt, innovatie, infrastructuur, verduurzaming en cultuur. In Hollands Kroon zal D66 zich met name richten op het mogelijk maken van duurzame en innovatieve activiteiten en actief bijdragen aan de landelijke doelstelling voor het bouwen van meer woningen.

THEMA: ENERGIE

Wij willen dat mensen en bedrijven zoveel mogelijk zelf, gemakkelijk en goedkoop schone energie kunnen opwekken. Bewoners gaan meepraten, meedenken en meeprofiten van de schone energie van de toekomst. We helpen ook mensen en bedrijven die investeren in verduurzaming. Als huizen worden verduurzaamd, komen we iets brengen: een comfortabeler huis, met lagere of gelijke maandlasten. En we investeren in de ontwikkeling en opschaling van nieuwe technieken voor de productie van energie, zodat deze kunnen concurreren met olie en aardgas.

- Van de zonne- en windenergiesector wordt verwacht dat men omwonenden betreft bij de komst van zonne- en windmolenparken en rekening houdt met de natuur bij de ontwikkeling van zonne- en windparken. D66 is niet principieel tegen meer windmolens in Hollands Kroon. Tegelijkertijd heeft de plaatsing van het windmolenpark in de Wieringermeerpolder grote invloed op het huidige draagvlak. Op korte termijn zal D66 daarom ook geen hoge prioriteit geven aan meer windmolens in onze gemeente.
- We willen dat mensen zoveel mogelijk in de gelegenheid zijn om zelf schone energie op te wekken. We zien een rol voor energiecollectieven en buurtwindmolens. Daarnaast stimuleren we energiecoöperaties die lokaal grootschalig duurzame energie opwekken. Meepraten en meeprofiten van bewoners staat centraal. Omwonenden kunnen bijvoorbeeld deelnemen aan een lokale energiecoöperatie en meedelen in de opbrengst van een windmolenpark. Ook zijn andere manieren van financiële participatie mogelijk, zoals windparkfondsen, obligaties en omwonendenregelingen. D66 Hollands Kroon ziet in het "[Beleidskader Lokaal Eigenaarschap in Zon- en Windprojecten](#)" van de gemeente Haarlemmermeer een goed voorbeeld voor kaderstelling.
- Wij verwachten van wooncorporaties dat zij hun woningen verduurzamen en, waar dat mogelijk is, vergroenen.
- Binnen de afspraken van de zogenaamde zonneladder¹ bieden we ruimte aan zonne-energie. Hierin ligt de voorkeur bij zonnepanelen op daken en ingepaste locaties, zoals langs wegen of de spoorlijn. Om de ambities waar te kunnen maken willen we niet uitsluiten dat ook grond met een agrarische bestemming gebruikt wordt voor het opwekken van energie. Hierbij geldt wel dat de grond vanuit agrarisch perspectief onrendabel is. Hiervoor willen we de omgevingsvisie aanpassen zodat dit ook in Hollands Kroon mogelijk wordt.
- We stimuleren ruimtebesparing door zonnepanelen aan te brengen op daken en gevels. Waarbij realistisch moet worden gekeken naar de mogelijkheden die het elektriciteitsnet biedt.

---

¹ De volgorde waarin zonne-energie projecten toegepast dienen te worden

THEMA: ECOLOGIE

Klimaatverandering en de verminderde biodiversiteit zijn realiteit. We moeten zowel rekening houden met de beperkingen als de gevolgen daarvan. Er moet wat gebeuren om ervoor te zorgen dat onze kinderen en kleinkinderen niet de rekening gepresenteerd krijgen van ons te laat ingrijpen! Daarom willen wij concreet de volgende punten uitvoeren:

- Hollands Kroon wordt (nog) groener: onze overheidsgebouwen worden klimaatbestendig en krijgen een watertoets met eisen om water vast te houden.
- We zetten in op de aanplant van bomen en de aanleg van groenstroken die water vasthouden en verkoeling brengen.
- Voor alle publieke projecten wordt biodiversiteit een eis.
- We stimuleren huiseigenaren om hun tuinen te vergroenen in plaats van te verstenen.
- Biodiversiteit; we leggen extra beschermde natuur aan en natuurgebieden worden uitgebreid en verbonden.
- Landbouwgrond kan soms meer biodiversiteit herbergen dan natuurgebieden. Maar dan moet er wel plek zijn voor poelen, bloemrijke slootkanten of een struikrand. D66 wil de agrarische sector ondersteunen om zulke elementen terug te brengen.

Hollands Kroon: agrarische hoofdstad van Nederland

HK is bij uitstek een agrarische gemeente. De agrarische sector is één van de hoekstenen van onze lokale en regionale samenleving. Uit onderzoek in opdracht van Gemeente HK en LTO Noord HK blijkt dat de agrarische sector in HK wordt gekenmerkt door professionele, op kwaliteit gerichte, grootschalige productie, waarbij de grondpositie de belangrijkste succesfactor lijkt te zijn. Uit het onderzoek blijkt ook dat een deel van de agrarische sector bereid is om te experimenteren met het oog op een duurzame toekomst.

Het is de overtuiging van D66 Hollands Kroon dat het voor de lange termijn en continuïteit van agrarische bedrijven noodzakelijk is om in te zetten op innovatie en verduurzaming. Zo kan Hollands Kroon zich door ontwikkelen tot de agrarische hoofdstad van Nederland. Mede ingegeven door de huidige kenmerken van de agrarische sector in de gemeente, heeft D66 Hollands Kroon als ambitie dat de sector zich verder ontwikkelt tot hét voorbeeld van duurzame, innovatieve agrarische productie met een grootschalig karakter. Daarmee is niet alleen het voortbestaan van de sector zelf geborgd, maar zal zij ook dienen als voorbeeld en ter inspiratie voor agrariërs elders in Nederland en ver daarbuiten. Om hieraan een bijdrage te leveren dient de gemeente aan te sluiten bij de *voedselvisie* die is samengesteld door de provincie Noord-Holland. Dit betekent onder meer dat de gemeente Hollands Kroon:

- Actief deelneemt aan het initiatief *boer & business in balans*. Dit is een netwerkplatform om de overgang naar een duurzamer voedselsysteem te stimuleren en aan te jagen;
- In samenwerking met de provincie Noord-Holland onafhankelijke advisering en coaching realiseert voor de agrarische sector op het gebied van regeneratieve landbouw, kringloop landbouw en korte ketens tussen agrariër en consument.
- Agrariërs stimuleert en helpt bij het vergroten van de biodiversiteit op hun gronden, onder meer door het aanbrengen van houtwallen en bosjes.

Agrariërs zitten klem tussen banken, supermarkten en consumenten. Daardoor ontstaan kleine marges, die op hun beurt weer grootschalige en optimaal renderende productie noodzakelijk maken. Het is onredelijk om van agrariërs te eisen dat zij kleinschaliger en duurzamer gaan produceren zonder hieraan aandacht te besteden. Daarom wil D66 Hollands Kroon - in aanvulling op het voorgaande - dat de gemeente een regierol pakt in de bewustwording van consumenten, supermarkten en banken en daarnaast het gebruik van lokaal geproduceerde producten stimuleert.

THEMA: BESTUUR

Goed bestuur van de gemeente en de gemeentelijke organisatie is een noodzakelijke voorwaarde voor succes. Zonder een goed en effectief bestuur (zowel college als gemeenteraad), zal de gemeente niet tot verdere bloei kunnen komen. D66 is van oordeel dat de gemeente Hollands Kroon in het algemeen goed wordt bestuurd. D66 is echter wel een voorstander van een opfrisbeurt en stelt het onderstaande voor.

- Van ‘goede bedoelingen’ naar ‘meten, leren en laten zien’; De gemeente Hollands Kroon besteedt veel energie aan het maken van plannen, maar heeft minder aandacht voor effectmeting, het leren daarvan en het toegankelijk maken van informatie. D66 pleit voor het zorgvuldig formuleren van meetbare beleidsdoelstellingen en het verder ontwikkelen van een lerende houding. Dat betekent dat er ook tussentijds moet kunnen worden bekeken of we nog op koers liggen en dat discussies kunnen worden gevoerd naar aanleiding van voortschrijdend inzicht. Deze evaluatiemomenten moeten worden gepland voor aanvang van de uitvoering. Bovendien ondersteunt D66 het initiatief om een dashboard te ontwikkelen; een overzicht waarin de gang van zaken rond projecten is te volgen. D66 vindt dat dit ook beschikbaar moet zijn voor inwoners, eventueel in een aangepaste en maximaal toegankelijke versie.
- Democratie: Voor D66 is het functioneren van de democratie een centraal thema. Daarom hebben wij een viertal voorstellen op dit vlak.
  - *Burgerinitiatief*: D66 is een groot voorstander van het Burgerinitiatief. Hierdoor blijven burgers betrokken bij hun eigen leefomgeving. De gemeente moet het gemakkelijker maken zo'n initiatief in te dienen.
  - *Inwoners betrekken*: De gemeente Hollands Kroon is de weg ingeslagen om inwoners in een vroeg stadium te betrekken bij beleidsvorming, onder andere door het uitvragen en betrekken van belanghebbende bewoners. D66 is er een sterk voorstander van om dit beleid voort te zetten en verder uit te bouwen.
  - *Transitiekamer*: Bepaalde kwesties zijn minder gebaat bij besluitvorming op basis van politieke gronden en krachtsverhoudingen. Vooral kwesties die spelen op lange termijn kunnen wellicht beter worden opgelost door een groep inwoners, die evenwichtig is samengesteld uit relevante maatschappelijke groeperingen – een transitiekamer. De oplossingen die de transitiekamer aanreikt, zouden als zeer zwaarwegend advies door de politiek moeten worden omarmd. D66 stelt voor om voor enkele nader te bepalen kwesties een proef met een transitiekamer te doen. Een tweetal onderwerpen waarvan wij denken dat het prima door een transitiekamer zou kunnen worden uitgewerkt zijn:
Doorontwikkeling van de Wieringermeerpolder en Kringlooplandbouw in Hollands Kroon.
  - *Jeugdraad*: Ter ondersteuning van de politieke participatie door jongeren kent de gemeente Hollands Kroon het project Stimulering Politieke Participatie Jongeren (SPPJ). Omdat de jeugd te toekomst heeft, wil D66 een stap verder gaan door het instellen van een jeugdraad met een formeel adviesrecht.
  - *Speaking Minds*: Hollands Kroon blijft actief bij dit initiatief van Save the Children en Defence for Children. Dit initiatief stimuleert jongeren tot meedenken over armoede, schulden, jeugdzorg en gezondheidszorg en de adviezen moeten door de gemeente serieus worden overwogen.
- Welstandsbeleid: De gemeente Hollands Kroon voert voor bepaalde bedrijfsmatige activiteiten thans geen welstandsbeleid. Dat leidt, bijvoorbeeld in het geval van de datacenters, tot ongewenste uitkomsten en verlies van draagvlak onder de inwoners. D66 vindt dat in de gemeente in alle gevallen een meer of minder uitgebreid welstandsbeleid moet gaan voeren.

- IT: D66 ondersteunt de keuze van de gemeente Hollands Kroon om in te zetten op digitale dienstverlening, waarbij de mogelijkheid tot direct contact nadrukkelijk in beeld dient te blijven. De inzet op digitale dienstverlening maakt de kwaliteit en beheersing van de gebruikte systemen nog belangrijker dan ze al zijn. De accountant is al jaren kritisch op dit punt. D66 wil dat de gemeente vol inzet op het optimaliseren van de veiligheid van de door haar gebruikte IT-systemen.
- Veiligheid: D66 stelt vast dat op bepaalde plekken in de gemeente niet wordt voldaan aan de geldende normen voor de beschikbaarheid en aanrijtijden van de brandweer. D66 vindt dat de veiligheidssituatie grondig moet worden geanalyseerd en heroverwogen. Waar nodig dient een verbeterplan te worden opgesteld en uitgevoerd. Ook het op peil houden van de vrijwilligers moet daarbij een belangrijke rol spelen. Op deze wijze voorkomen wij dat de put moet worden gedempt nadat het kalf is verdronken.
- Alternatieven bij raadsvoorstellen: Momenteel worden voorstellen tot investeringen regelmatig bij de gemeenteraad aangeboden zonder (of met zeer beperkte) eventuele alternatieven. Wij willen dat deze voorstellen worden voorzien van realistische alternatieven met een degelijke (lange termijn) financiële onderbouwing. Dit geeft een positieve impuls aan de overweging die moeten leiden tot goede besluiten.

THEMA: KUNST EN CULTUUR

Kunst en cultuur zijn belangrijk in deze tijd van rationalisatie en focus op directe economische waarde. De coronacrisis heeft er voor deze sector nog eens extra ingehakt. Omdat kunst en cultuur mensen een breder perspectief geven en voor verbinding tussen mensen zorgt, is een samenleving met oog voor kunst en cultuur een betere samenleving.

D66 vindt dat er in Hollands Kroon een reparatieslag moet worden gemaakt en heeft daarvoor vier speerpunten:

- Vakleerkrachten kunst & cultuur in het primair onderwijs: Lessen in muziek, beeldende kunst en literatuur zijn goed voor ontwikkeling van de creativiteit en intelligentie van kinderen. Ooit had de gemeente Wieringen een vakleerkracht muziek op de basisschool. Scholen konden hun aanbod verrijken door hiervan gebruik te maken. D66 wil deze faciliteit opnieuw in het leven roepen in de vorm van vakleerkrachten voor kunst en cultuur, maar dan voor heel Hollands Kroon. Dit voorstel sluit inhoudelijk aan bij de programmabegroting van Hollands Kroon, waarin wordt bepaald dat de gemeente cultuureducatie in het basisonderwijs wil faciliteren: het percentage scholen waar cultuureducatie onderdeel uitmaakt van het lesprogramma moet stijgen van 0% naar 50%.
- De gemeente als aanjager van kunst & cultuur: D66 wil dat de gemeente een platform biedt aan kunstenaars (collectief en individueel) en plaatselijke culturele verenigingen. Dit platform richt zich op het ontwikkelen en beschikbaar maken van workshops, lessen en cursussen voor individuele inwoners en scholen. De aan te stellen vakleerkrachten fungeren als aanjager hiervan en de resultaten worden gebruikt als onderdeel van het aanbod van de vakleerkrachten.
- Herwaardering bibliotheken: D66 wil dat de neerwaartse spiraal waarin Hollands Kroon terecht is gekomen, wordt doorbroken. De gemiddelde bijdrage per bewoner moet in de komende raadsperiode worden opgetrokken tot het landelijk gemiddelde (indicatie 2018: van € 12,-- naar € 21,--). Hollands Kroon moet leren van de ervaringen in Den Helder en zorgen voor een goed aanbod in de hele gemeente. Daarnaast moet de gemeente een analyse maken van het doel, de doelgroep en de toekomst van de bibliotheken in Hollands Kroon. Dit voorstel sluit inhoudelijk aan bij de programmabegroting van Hollands Kroon, waarin wordt bepaald dat het percentage inwoners dat lid is van de bibliotheek moet stijgen. Tevens moet in bibliotheken aandacht worden besteed aan diversiteit in de samenleving, om inwoners daarvan meer bewust te maken.
- Ter stimulering van de kunstbeoefening is D66 groot voorstander van de in 2021 voor het eerst uitgereikte Cultuurprijs Hollands Kroon. Een prijs die het CPHK (Cultuurplatform Hollands Kroon) namens de gemeente uitgeeft, op basis van een nominatie en een verkiezingsronde".

THEMA: BEDRIJVIGHEID

Bedrijvigheid is voor een gemeente van groot belang. Zonder bedrijvigheid trekken mensen weg, ontstaat armoede en verpietert een gemeenschap. Daarom wil D66 een actieve rol van het gemeentebestuur, dat initiatief neemt en mogelijkheden biedt voor het in stand houden van bestaande bedrijvigheid en het ontwikkelen van nieuwe economische activiteiten. Daarbij is oog voor ontwikkelingen in de samenleving van groot belang. Denk daarbij vooral aan de onderwerpen energie, duurzaamheid en innovatie.

Wat betreft de houding van de gemeente ten opzichte van ondernemers en initiatiefnemers vindt D66 dat de overheid een betrouwbare partner moet zijn. Toezeggingen en afspraken moeten loyaal en tijdig worden nagekomen.

Van een overheid mag daarnaast worden verwacht dat zij een hoog lerend vermogen heeft. Dit betekent dat er ruimte moet zijn voor voortschrijdend inzicht. Dit wordt belangrijker naarmate de regelingen, waarop de gemeente haar beleid en besluiten baseert, verouderen en dus mogelijk moeten worden bijgesteld. In dat geval moet de gemeente tot aanvullende voorwaarden en regelingen willen komen, bijvoorbeeld bij het verlenen van omgevingsvergunningen.

Aanvullende voorwaarden zouden wat D66 betreft onder andere, maar niet uitsluitend, kunnen liggen op de terreinen duurzaamheid, energie, CO², innovatie, biodiversiteit en ruimtelijke inpassing.

Speciaal met betrekking tot ondernemingen die een groot beroep doen op gemeenschappelijke ruimte en voorzieningen - zoals energie, water en ruimtelijke ordening - zou de gemeente moeten eisen dat deze ondernemingen structureel een duidelijk zichtbare en verifieerbare maatschappelijke tegenprestatie leveren. Werkgelegenheid alleen voldoet in dit verband niet. Denk in dit verband bijvoorbeeld aan ondersteuning van werkgelegenheid voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt of financiering van lokale projecten die ten goede komen aan de leefbaarheid.

Een aantal doelen waar we ons hard voor zullen maken zijn:

- Financieren van innovatieve ondernemingen, met name op het gebied van duurzaamheid: Wij willen dat Hollands Kroon deelneemt aan de Regionale Ontwikkelingsmaatschappij in de Metropoolregio Amsterdam (ROM-MRA). D66 wil dat de gemeente de mogelijkheden die deze regeling biedt actief voor het voetlicht brengt en initiatiefnemers ondersteunt bij het maken van aanspraak op de regeling. Deze constructie geeft innovatieve ondernemingen, die niet of moeilijk financiering kunnen krijgen, de gelegenheid zich te ontwikkelen. De gemeente gaat hiermee een zeer beperkt financieel risico aan, voor een maatschappelijk waardevol effect.
- Het ondersteunen van initiatieven die kansen bieden aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.
- Wij zullen ons inzetten voor de huisvesting van tijdelijke medewerkers (uit het buitenland). Deze groep is onontbeerlijk voor een groot aantal ondernemingen in Hollands Kroon. Daarbij zijn wij blijvend op zoek naar de balans tussen de belangen van de ondernemers, de tijdelijke medewerker en de omwonenden.
- Door in Hollands Kroon te zorgen voor voldoende aanbod van woningen, met name voor jonge mensen, zullen we een bijdrage leveren aan voldoende arbeidskracht.

THEMA: VITALITEIT

Als je lichamelijk en geestelijk gezond bent en genoeg energie hebt, kun je, samen met de mensen om je heen, de meeste uitdagingen van het leven aan. D66 wil dan ook inzetten op gezond leven. Het kunnen sporten en bewegen draagt bij aan dat gezonde leven van alle inwoners, van jong tot oud. Het promoten en faciliteren van het bewegen en sporten ziet D66 dan ook als een belangrijke taak voor de gemeente. Ook het hebben van een gezonde leefomgeving rond je woning, je buurt en ook daarbuiten zijn van groot belang².

Lichamelijk en geestelijk gezond zijn, is helaas niet vanzelfsprekend. D66 maakt zich hard voor goede zorg en ondersteuning die bijdraagt aan het terugdringen van problemen, het voorkomen van problemen in de toekomst en het optimaal kunnen deelnemen aan de samenleving. Mensen uit de directe omgeving van de personen die zorg en ondersteuning nodig hebben, spelen hierbij een grote rol. Het activeren en mobiliseren van mensen uit de omgeving is een belangrijk onderdeel van de hulp die vanuit de gemeente geboden wordt. Daarnaast is er ondersteuning en soms zelfs behandeling nodig door professionals/specialisten.

Het vinden van een goede balans tussen steun van personen uit de eigen omgeving en het inzetten andere hulp en ondersteuning is van groot belang. Wat D66 betreft gaat het daarbij altijd om maatwerk: goed kijken naar wat voor die persoon/dat gezin nodig is. Vervolgens is het belangrijk goed te bekijken of het gewenste resultaat bereikt is en of iedereen tevreden is over de hulp en ondersteuning die geboden is. Zo kunnen we de best mogelijke hulp en ondersteuning bieden zonder geld over de balk te gooien.

D66 wil zich in de periode 2022-2026 inzetten voor verbetering en ontwikkeling op de volgende punten:

- De door de gemeente te bieden of organiseren zorg en ondersteuning is gericht op: doen wat nodig is en daarmee zorg en ondersteuning op maat. Deze beweging wordt ook wel 'de omgekeerde toets' genoemd en wordt in Hollands Kroon al ten dele toegepast. D66 ziet deze werkwijze als de nieuwe standaard.
- D66 is op alle niveaus groot voorstander van samenwerking. Ook als het gaat om de inzet van de gemeente op het gebied van het sociaal domein, is het tijd om te onderzoeken op welke onderdelen wij de regionale en soms zelfs bovenregionale samenwerking kunnen vergroten. Niet alleen biedt dit samenwerken kansen voor het terugdringen van bureaucratie en daarmee kosten, het biedt ook mogelijkheden als het gaat om het leren van elkaar en het innoveren van de hulp en ondersteuning die geboden wordt. Dat wij hierbij onze positieve ervaringen met de werkwijze van Hollands Kroon inbrengen in die regionale samenwerking spreekt voor zich!
- In een gemeente met zo veel water is het goed kunnen zwemmen van groot belang. Daarnaast is zwemmen zeer gezond en ontspanning in recreatie water of een zwembad erg leuk. D66 wil zich er voor inzetten dat ieder kind op jonge leeftijd het zwem ABC kan behalen. Onderzoek naar de herintroductie van het 'schoolzwemmen' maakt deel uit van die inzet.
- D66 wil dat er op verschillende momenten van het jaar en op verschillende manieren aandacht wordt besteed aan gezond leven. Het promoten van sport en goede voeding kan bij voorkeur in samenspraak met sportverenigingen, maar ook bijvoorbeeld met voedingsdeskundigen en bewegingstherapeuten uit onze eigen gemeente worden vormgegeven. Wij kijken er naar uit om samen met hen hierover voorstellen te doen aan de gemeenteraad.

---

² Voor deze laatste onderdelen verwijzen we graag naar onze verkiezingsprogramma thema's Huisvesting en Ecologie.

- Om mee te kunnen doen in onze samenleving is je kunnen bewegen in die samenleving van groot belang. Hollands Kroon heeft de afgelopen jaren verschillende initiatieven ontplooid om de mobiliteit te bevorderen. D66 wil deze initiatieven verder uitnutten en eventueel nieuwe initiatieven ontplooiën. Ook hier geldt echter weer dat we met inwoners op zoek willen gaan naar wat helpt, als het gaat om het vergroten van de mobiliteit.